

Sygnatura akt II Cz 237/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2016r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący SO Anatol Gul

Sędziowie SO Jerzy Dydo

SO Agnieszka Terpiłowska

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2016r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: (...)

przeciwko J. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej na Zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym w Kłodzku z dnia 4 stycznia 2016r. sygn. akt I Nc 5554/15

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

(...)

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 10 grudnia 2015r. wydanym przez Referendarza Sądowego w Sądzie Rejonowym w Kłodzku zarządzony został zwrot pozwu. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, iż strona powodowa reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła pozew nieopłacony należycie i pozew podlegał zwrotowi.

Skargę na zarządzenie wniosła strona powodowa zaskarżając zarządzenie w całości i wnosząc o jego uchylenie i zasadzenie na rzecz strony powodowej od strony pozwanej kosztów wywołanych wniesieniem skargi, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych i zwrot uiszczonej opłaty sądowej od skargi na podstawie art. 79 ust 1 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W uzasadnieniu skargi wskazano, iż zgodnie z art. 13 ust 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach wynikających z czynności bankowych opłata stosunkowa wynosi (...) wartości przedmiotu sporu, nie mniej niż 30 zł nie więcej niż 1.000 zł. Strona zatem winna uiścić opłatę nie wyższą niż 1.000 zł i taka opłatę uiściła.

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 4 stycznia 2016r. Przewodniczący w Sądzie Rejonowym w Kłodzku zarządziła zwrot pozwu, w uzasadnieniu zarządzenia wskazując, iż pozew podlegał zwrotowi na podstawie art. 130⁽²⁾§ 1 k.p.c. Stosownie do treści przepisu art. 13 ust 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe opłata stosunkowa wynosi (...) wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 1.000 zł. Wskazane czynności bankowe są czynnościami ściśle związanymi z działalnością banków. Wyjątkowo inne niż banki jednostki organizacyjne mogą wykonywać niektóre czynności bankowe jeśli przepisy odrębnych ustaw uprawniają je do tego. Strona powodowa do takich jednostek nie należy. Zgodnie bowiem z art. 3 ust 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych wyłącznym przedmiotem działalności funduszy

inwestycyjnych jest lokowanie środków pieniężnych. Sam, fakt sprzedaży wierzytelności wynikającej z czynności bankowej nie oznacza, że jej nabywca może skorzystać z przywileju jaki daje art. 13 ust 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Strona powodowa składając pozew winna zatem była uiścić opłatę w wysokości (...) wartości przedmiotu sporu tj. w wysokości 3.282 zł.

Zażalenie na powyższe zarządzenie złożyła strona powodowa zaskarżonemu zarządzeniu zarzucając naruszenie art. 13 ust. 1 a ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niezastosowanie w okolicznościach niniejszej sprawy i uznanie, iż strona powodowa winna uiścić opłatę sądową od pozwu w wysokości wyższej niż 1.000 zł.

W oparciu o powyższy zarzut strona wniosła o:

1. uchylenie zarządzenia o zwrocie pozwu;
2. zasądzenie na rzecz strony powodowej od strony pozwanej zwrotu kosztów wywołanych wniesieniem zażalenia, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych;
3. zwrot uiszczonej opłaty sądowej od zażalenia.

W uzasadnieniu zażalenia strona powodowa podniosła, iż literalne brzmienie art. 13 ust 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wskazuje na kryterium przedmiotowe - spraw o roszczenia wynikające z czynności bankowych a nie podmiotowe. Nie ma zatem znaczenia jaki podmiot występuje z takim roszczeniem. Źródłem roszczenia strony powodowej pozostaje umowa kredytu i roszczenie wynika tym samym z czynności bankowej. Opłata zatem powinna wynosić w sprawie 1.000 zł. Odnosząc się do zmian w przepisach, i polemizując z oceną dokonaną przez Sąd pierwszej instancji o cel dodania art. 13 ust 1a ustawy, skarżący wskazywał, iż uchylony został również przepis art. 786² § 1 k.p.c. przewidujący wyraźnie czynności bankowe dokonywane z bankiem a zmiana art. 13 cyt. ustawy takiego podkreślenia, iż chodzi o czynności bankowe dokonywane z bankiem nie zawiera. Pominięcie przez ustawodawcę określenia, iż roszczenie musi wynikać z czynności bankowych zawieranych z bankiem musi prowadzić do wniosku, że przepis ten winien znaleźć zastosowanie niezależnie jaki podmiot występuje z żądaniem. Skarżący wskazywał również na cel uchwalenia powyższego przepisu – tj. ograniczenie wysokości opłat sądowych. W szczególności w relacjach w przeważającej mierze z konsumentami. Skarżący wskazał, również, iż nieracjonalne byłoby przyjęcie, iż to samo roszczenie dochodzone przez bank i dochodzone przez fundusz, na którego rzecz przelano wierzytelność, podlegałoby różnej opłacie i różnice te mogłyby być znaczące.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie było zasadne.

Przepis art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. 2014.1025 ze zm.) został dodany na podstawie art. 7 ustawy o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw z dnia 25 września 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1854). Wejście w życie powyższego przepisu nastąpiło w dniu 27 listopada 2015r. (przed wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie). Jednocześnie powołaną ustawą z dnia 25 września 2015r. uchylone zostały art. 786⁽²⁾ k.p.c. i art. 96-98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.⁽²⁾). W trakcie prac legislacyjnych nad poselskim projektem powyższych zmian, jak wynika również z uzasadnienia projektu (druk sejmowy nr 1441) głównym punktem uwagi pozostawała konieczność dostosowania obowiązującego prawa do treści orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011r. (sygn. akt P7/09). Należy również pokreślić, iż w trakcie prac legislacyjnych zapadł wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r. (sygn. akt P 45/12) w którym Trybunał stwierdził niekonstytucyjność przepisów regulujących bankowe tytuły egzekucyjne. W trakcie prac legislacyjnych w opiniach do poselskiego projektu złożonego w powyższym zakresie opiniujący (Komisja Nadzoru Finansowego, Narodowy Bank Polski, Związek Banków Polskich) wskazywali na zwiększające się koszty uzyskania tytułu egzekucyjnego w przypadku pozbawienia

przymiotu tytułu egzekucyjnego wyciągu z ksiąg bankowych. Poprawka Senatu odnosząca się do zmian ustawy o kosztach sądowych dotyczyła kręgu podmiotów, jakie miały zyskać na ograniczeniu opłat sądowych i zmierzała do ograniczenia tego kręgu jedynie do konsumentów, z którymi dokonywano czynności bankowych. Uzasadnienie poprawki Senatu w tym zakresie wskazywało na ograniczenie beneficjentów tejże poprawki - by nie korzystali z niej również przedsiębiorcy, z których udziałem bank dokonywał czynności bankowej (uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1.10.2015r. druk sejmowy nr 3967). Poprawka w trakcie prac legislacyjnych została odrzucona. Można zatem założyć, iż ustawodawca dokonując zmian w powyższym zakresie miał na uwadze zwiększające się na skutek usunięcia bankowego tytułu egzekucyjnego koszty uzyskania tytułu wykonawczego (dotychczas bankowego tytułu opatrzonego klauzulą wykonalności) i zmierzał do ograniczenia kosztów jego uzyskania dla stron czynności bankowych.

Sama podstawa ustalania opłat określona jako „sprawy o roszczenia wynikające z czynności bankowych” nie stanowiła przedmiotu weryfikacji w trakcie prac legislacyjnych.

Przepis powołanego przepisu art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych wskazuje wysokość opłaty w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.). Ograniczenie wynikające z literalnego brzmienia przepisu wskazuje jedynie na jego przedmiotowy charakter. Opłatę w określonej przepisem art. 13 ust.1a wysokości pobiera się od roszczeń wynikających z czynności bankowych. Nie ma zatem znaczenia, kto dokonywał czynności bankowych (z kręgu oczywiście uprawnionych podmiotów) i kto występuje z roszczeniem, czy jest to jedna ze stron czynności bankowych czy ich następcy. Roszczenie ma wynikać z czynności bankowych czyli z tych czynności, które są określone z treścią art. 5 ust 1 i 2 prawa bankowego, w tym m.in. z czynności udzielania kredytów (art. 5 ust 1 pkt 3 ustawy prawo bankowe).

Strona powodowa w niniejszym procesie – (...) zarządza sekurytyzowanymi wierzytelnościami czyli wierzytelnościami stanowiącymi przedmiot lokat funduszu sekurytyzacyjnego oraz wyodrębnionymi przez inicjatora sekurytyzacji albo inny podmiot, który zawarł z (...) umowę zobowiązującą go do przekazywania (...)świadczeń uzyskanych w związku z tymi wierzytelnościami (art. 3 pkt 32 ustawy o funduszach inwestycyjnych z dnia 27 maja 2004 r. (tj. Dz.U. z 2014 r. poz. 157). (...) wskazywał na umowę z dnia 29 marca 2010r. na podstawie, której nabył w drodze przelewu wierzytelności wchodzące w skład portfela zbywcy wierzytelności, w tym wierzytelność wynikającą z umowy pożyczki zawartej pomiędzy poprzednikiem prawnym strony powodowej (bankiem) a pozwanym.

Sąd Okręgowy w postępowaniu zażaleniowym w przedmiocie należnej od pozwu opłaty, nie badał oczywiście podstaw merytorycznych roszczenia i mógł się oprzeć jedynie na wskazanej w pozwie jego podstawie faktycznej. A tą podstawę miała stanowić czynność bankowa – zawarta umowa pożyczki. I tak określone roszczenie podlega opłacie ustalonej na podstawie powołanego już art. 13 ust 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Pozew został zatem należycie opłacony i zwrot pozwu pozostawał niezasadny. Mając powyższe na uwadze zaskarżone zarządzenie zostało uchylone na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 398 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego stosownie do treści art. 108 k.p.c. orzeknie Sąd pierwszej instancji w orzeczeniu kończącym postępowanie.

(...)

(...)